

DR. SILICK VAN KORT ENSO
BOGART 92

INHOUD

Voorwoord

Ten geleide

1. Rond het ontstaan van de mariale bedevaartplaats.

Elisabeth van Oeteren	1-9
- Elvire Vavedin	
Het Mariabeeld van "Cortenbosch"	10-14
- Jan Gerits	
Paulus van Hove, witheer van Averbode, pastoor te Kozen.	15-20
- Jozef Bonneux	
Arnold de Kerckem, Heer van Weyer en Kozen.	21-26
- Magda Vantilt	

2. Bijdragen in verband met het kerkgebouw.

De toren van de basiliek	27-39
- Elvire Vavedin	
De klokken	40-44
- Elvire Vavedin	
Geschiedenis van de beiaard	45-68
- Elvire Vavedin	
Opbouw en samenstelling van de beiaard	69-76
- Tony Vissers	
Bescherming van monumenten en landschappen	77-84
- Christine Vanthillo	
Restauratiewerken aan de basiliek O.-L.-Vrouw Ten Hemelopneming	85-96
- Paul Stevens	

3. Kunstschaten van de basiliek

Het hoogaltaar door Peeter Scheemaeckers (1652 - 1714)	97-108
- Christine Vanthillo	
De barokke biechtstoelen	109-123
- Walter Scheelen	
De orgels van de O. L. Vrouwbasiliek	124-129
- Michel Lemmens	
Het zilverwerk van de basiliek	130-148
- Franz Aumann	

4. Levende volksdevotie

De volksdevotie in de 17de eeuw	149-157
- Jan Gerits	
De H. Norbertus - Norbert Van Gennep	158-171
- Herman Janssens	
De H. Gerlachus in de belangstelling	172-177
- J.M. Keulers	
Sint-Ghislenus: leven en verering	178-193
- Willy Wintmolders	
Processievaardels	194-203
- Christine Vanthillo	
Volksdevotie rond de zes wijkkapellen	204-224
- Elvire Vavedin	
Enquête over de mariale bedevaarten (1985)	225-231
- Elvire Vavedin	
Bedevaartvaantjes: oorsprong en betekenis	232-233
- Renaat Van der Linden en J. Oostvogels	
Bedevaartvaantjes van kortenbos	234-242
- Elvire Vavedin	

5. Hoe wonen in dit gehucht

Vakwerkbouw in Kortebos	243-258
- Willem Driesen	

6. Waardevol natuurgebied

Landschappelijk en natuurlijk patrimonium	259-274
- Jan Stevens	
Het park van het kasteel "De Engel"	275-280
- Etienne Vanoirbeek	
Het bos "De Kluis"	281-285
- Henri Poncelet	
Bosbeheer in het landgoed "Nieuwenhoven" tussen 1870 en 1970	286-307
- Elvire Vavedin	

7. Kroniek	308-312
-------------------	---------

8. Inhoudstafel

9. Colofon

DE GROETEN ENGEL
KORTENBES
Dag 192

INHOUD

Voorwoord

Ten geleide

1. Bijdragen over de mariale bedevaartplaats

Mirakelboeken van O.-L.-Vrouw van Kortenbos	1-11
- Jan Gerits	
De kerk van Kortenbos tot basiliek verheven	12-24
- Herman Janssens	
De plaats van het genadebeeld in de bedevaartkerk	25-36
- Elvire Vavedin	

2. Bijdragen in verband met het kerkinterieur

Restauratie van het interieur van de O.-L.-Vrouwbasiliek te Kortenbos	37-43
- Paul Stevens	
De restauratie van het hoogaltaar	44-48
- Marjan Buyle, Christine Vanthillo, Hugo Vanden Borre	
Restauratie van het schilderij: 'De heilige Norbertus bemiddelt bij de Heilige Maagd voor de zieken' van Gaspar De Crayer	49-54
- Anna Lauwers	
- Elvire Vavedin	
Het verzilverd mariabeeldje van het hoogaltaar	55-57
- Frans Aumann	
Conservering van twee zijaltaren	58-61
- Hugo Vanden Borre	
De conservering van de barokke lambrisering en de biechtstoelen	62-68
- Christine Vanthillo	
Restauratie van het antependium "De boodschap van de engel aan Maria" en het credentietafeltje	69-73
- Anna Lauwers	
De preekstoel van de basiliek van Kortenbos	74-81
- Walter Scheelen	
Restauratie van het kerkorgel	82-98
- Herman Wouters	
Conservering en restauratie van de vier afzonderlijke heiligenbeelden van de basiliek	99-108
- Elvire Vavedin	
- Anna Lauwers	

Sporen van eucharistische vroomheid in de basiliek van Kortenbos	109-126
- Jan Gerits	
3. Levende volksdevotie	
Brigida van Kildare	127-132
- Jeanne Hanseeuw	
De(volks)devotie voor de H. Apollonia in Vlaanderen	133-171
- E.P. Clemens Willy Wintmolders	
Kapel "O.-L.-Vrouw ter engelen"	172-180
- Elvire Vavedin	
4. Belangrijke herdenkingen	
150 jaar parochie Kortenbos	181-202
- Elvire Vavedin	
100 jaar zusters van Berlaar in Kortenbos	203-220
- Lea Vavedin	
5. Bijdragen in verband met "De Nachtegaal"	
Geschiedschrijver, Maurice Goyens, afstammeling van de vroegere eigenaars van "Het Hof De Nachtegaal"	221-230
- Elvire Vavedin	
Enclave "Ter Stock" van de gemeente Brustem	231-237
- Henri Poncelet	
Het leen "De Nachtegaal"	238-239
- Elvire Vavedin	
Het hof "De Nachtegaal"	240-246
- Elvire Vavedin	
Studie van het woonhuis in vakwerkbouw van "Het Hof De Nachtegaal"	247-270
- Puck Claes	
6. Geschiedenis van de twee kastelen	
Het kasteel "De Grote Engel"	271-297
- Elvire Vavedin	
Het kasteel "Brandepoel"	298-320
- Elvire Vavedin	
7. Waardevolle natuur	
Alleenstaande en exotische bomen	321-327
- Lea Vavedin	
De dikke eik wordt Wodanseik	328-331
- Lea Vavedin	

Dood hout een bron van Leven - Elfried Schotsmans	332-333
Het nieuwe bosgedeelte van het Provinciaal Domein Nieuwenhoven - Elfried Schotsmans	334-338
De energiebanen in het centrum van Kortenbos - Lieve Kempeneers - Staf Janssens	339-348

de hoeve Casselaer
2001

INHOUD

Voorwoord

Ten geleide

1. Bijdragen over de mariale bedevaartplaats

Ontstaan en evolutie van de mariale bedevaartplaats Kortenbos	1-14
- Herman Janssens	
De kroning van Onze-Lieve-Vrouw van Kortenbos in 1898	15-31
- Herman Janssens	
Feestelijkheden bij de 300ste verjaring van de verering van het genadebeeld	32-41
- Willy Wintmolders	
Vieringen van het dubbele jubileum van 1948	42-46
- Lea Vavedin	
De "Mariale Eeuwfeesten" van Kortenbos in 1973	47-56
- Jan Gerits	
Viering 100 jaar kroning in 1998	57-71
- Elvire Vavedin	
De basiliek was jubileumkerk in 2000	72-82
- Elvire Vavedin	
De geschiedenis van de aflaten in de bedevaartplaats Kortenbos	83-85
- Elvire Vavedin	
De kleedjes van O.-L.-Vrouw van Kortenbos	86-96
- Jan Gerits	

2. Kunstschatten van de basiliek

Historische brandglasramen van de basiliek	97-109
- Elvire Vavedin	
Restauratie van de glasramen	110-113
- Elvire Vavedin	
De geschiedenis van het Maria-altaar	114-123
- Katelijne Beerten & Elvire Vavedin	
Iconografische analyse van het Maria-altaar	124-134
- Katelijne Beerten	
Kunstwaarde van de goudlederen antipendia van de zijaltaren	135-140
- Elvire Vavedin	

3. Levende volksdevotie

- 75 jaar ruiters en paarden op bedevaart in Kortenbos 141-161
- Lea Vavedin
Volksdevotie rond het Maria-altaar 162-172
- Elvire Vavedin

4. Bijdragen tot de lokale geschiedenis

- 100 jaar gemeenteschool in Kortenbos, dl I, II, III 173-217
- Elvire Vavedin, Marcel Brems & J. Zwerts
Overzicht van de gemeentelijke school van Kortenbos 218-220
- Elvire Vavedin
Historische gegevens over de voetbalclubs
van Kortenbos, dl I, II 221-239
- Fernand Wintmolders & Jacky Kiggen
De beiaard en het in memoriam van Tony Vissers 240-245
- Noël Reynders
Historische gegevens over 800 jaar "Casselaer" 246-294
- Lieve Kempeneers, Valentine Lutsche & Elvire
Vavedin
De Oogstfeesten in Casselaer 295-302
- Eugene s' Heeren

5. Waardevol natuurgebied

- Kennismaking met de Mierhoop 303-308
- Flora Devenijns
Amfibieën en reptielen in het Kluisbos 309-322
- Hilde Picard

Kroniek

323-326

- KASTEEL -
- NIEUWENHOVEN -
Bram Dagar 2006

Inhoud

Woord vooraf

Ten geleide

I Bijdragen over de mariale bedevaartplaats

O.-L.-Vrouw van Kortenbos - Hedwig Ooms	1
--	---

De basiliek van Kortenbos - Mathieu Bussels (met inleiding door Jan Gerits)	8
---	---

Prelaat Servatius Vaes (1608-1698), abt van Averbode en de bedevaartplaats van Kortenbos - Jan Gerits	18
---	----

De kluizenaars van Kortenbos - Jan Gerits	45
--	----

Mariale bedevaartliederen ter ere van O.-L.-Vrouw van Kortenbos - Jan Gerits	53
--	----

II Kunstschatten van de basiliek

Het exterieur van de mariale bedevaartskerk in Kortenbos: Zeven tegeltableaus (1895-1920) - Sabrina Polus	97
---	----

IJzersmeedwerk van Pierre Radoux in de basiliek van Kortenbos - Sabrina Polus	112
---	-----

Een set roze liturgische gewaden - Elvire Vavedin	125
--	-----

III Levende volksdevotie	133
De broederschappen van Kortenbos - Elvire Vavedin	135
Kaarsenprocessie in Kortenbos - Elvire Vavedin	148
Kapel van Nieuwenhoven aan de Hasseltsesteenweg - Lea Vavedin	166
De votiefschilderijen van de basiliek van Kortenbos bekeken uit het standpunt van kleding, mode en streekdrachten - Henri Vanoppen	174
Vredeswake 2002 aan de kapel van Vrede in Kortenbos op 11 september om 20 uur - Elvire Vavedin	196
Viering van de heringebruikname van de kapel van O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand - Elvire Vavedin	200
Herdenkingsvieringen van 60 jaar kapel van O.-L.-Vrouw van de Rozenkrans - Elvire Vavedin	204
De zilveren ex voto's van de basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Kortenbos - Luc Van Eeckhoudt	208
IV Bijdragen tot de lokale geschiedenis	219
Simon Philip Eyckens (1873-1948), witheer van Averbode, een verdienstelijke pastoor en geschiedschrijver - Jan Gerits	221

Een halve eeuw beiaardspel in Kortenbos - Noël Reynders	243
Bram Bogart, materieschilder met internationale bekendheid - Elvire Vavedin	248
Pater Willy Clemens Wintmolders (1923-2004) en zijn innige band met Kortenbos - Jan Gerits	257
Meer beschermd cultureel erfgoed te Kortenbos-Alken - Elvire Vavedin	263
Inleiding tot de geschiedenis van het landgoed Nieuwenhoven - Lieve Kempeneers, Valentine Lutsch, Elvire Vavedin	271
De abdijeigendom in Nieuwenhoven van 967 tot 1794 - Valentine Lutsch	273
Het landgoed Nieuwenhoven: Frans staatsdomein (1795-1797) - Valentine Lutsch	288
Het burgerlijk landgoed van Nieuwenhoven van 1797 tot 1811 - Elvire Vavedin	293
Het adellijke landgoed Nieuwenhoven van 1811 tot 2007 - Elvire Vavedin	296
Een gedeelte van "het landgoed Nieuwenhoven" wordt provinciaal domein - Elvire Vavedin	329

Kasteelhoeve van Nieuwenhoven en zijn uitbaters - Elvire Vavedin	337
De aanleg van het Engelse park rond het kasteel van Nieuwenhoven - Elvire Vavedin	351
Bouw en uitbating van "de Kleine Winning" - Elvire Vavedin	360
Evolutie van het boswachtershuis - E. Vavedin	367
Welkom bij "Moeder Lambik" - E. Vavedin	374
Geschiedenis van de dreef naar het kasteel van Nieuwenhoven - E. Vavedin	379
Het Strooien Huis - E. Vavedin	386
V Waardevol natuurgebied	391
Europese bescherming voor de bossen van Kortenbos sedert 2003 - Lea Vavedin	393
Het bosbeheer in het kluisbos - Michel Segers	397
De Lampse Beemden: waardevolle natuur in een relict van een oud landschap - Jan Stevens	402
Kroniek van 2002 tot 2007	410
Lijst van de andere uitgaven van de Geschied- en Heemkundige Kring Kortenbos	412